

Sygn. akt XXIII Ga 1124/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 września 2017 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie XXIII Wydział Gospodarczy Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący:	SSO Anna Gałas (spr.)
Sędziowie:	SO Monika Skalska SO Renata Puchalska
Protokolant:	sekr.sądowy Wioleta Żochowska

po rozpoznaniu w dniu 28 września 2017 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W.

przeciwko "(...)" spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w W.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego dla m. st. Warszawy w Warszawie

z dnia 9 marca 2017 r., sygn. akt VIII GC 1875/16

I. oddała apelację;

II. zasądza od (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W. na rzecz "(...)" spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W. 900 zł (dziewięćset złotych) tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.

SSO Renata Puchalska SSO Anna Gałas SSO Monika Skalska

Sygn. akt XXIII Ga 1124/17

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 16 grudnia 2015 r. powód (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w W. (dalej też: powód) wniósł o zasądzenie od pozwanego (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W. (dalej też: pozwany) kwoty 7.987,39 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz kosztami procesu, w tym kosztami zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, że jest w posiadaniu weksla, którego wystawcą jest pozwany. Weksel został wystawiony zgodnie z deklaracją wekslową. Pomimo zawiadomienia o wypełnieniu weksla, pozwany nie wykupił weksla.

W dniu 30 grudnia 2015 r. Sąd Rejonowy Lublin – Wschód w Lublinie VIII Wydział Gospodarczy wydał nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym pod sygn. akt VIII GNc 4393/15, w którym uwzględniono powództwo w całości.

W zarzutach od nakazu zapłaty, pozwany zaskarżył nakaz zapłaty w całości i wniósł o oddalenie powództwa, wstrzymanie wykonania nakazu zapłaty i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu. Pozwany podniósł zarzut niewłaściwości Sądu Rejonowego Lublin-Wschód w Lublinie. Kolejno, wskazał, iż weksel został wypełniony niezgodnie z deklaracją wekslową. Pozwany podniósł, iż zawarł z powodem umowę leasingu w dniu 7 lipca 2011 r. Tytułem zabezpieczenia był weksel in blanco. Pozwany zaprzeczył jakoby posiadał jakiegokolwiek nieuregulowane należności z tytułu umowy leasingu, która wygasła z dniem 30 czerwca 2014 r. Pozwany podniósł, iż przedmiot leasingu był ubezpieczony u autoryzowanego dealera (...) i (...) i tak zawarta umowa był kontynuowana przez pozwanego. Pozwany ubezpieczał przedmiot leasingu przez cały okres trwania umowy i powód nie był uprawniony do samodzielnego ubezpieczenia przedmiotu leasingu, gdyż było to sprzeczne z umową leasingu. Zdaniem pozwanego, powód nie był uprawniony do naliczania jakichkolwiek należności.

Postanowieniem z dnia 31 marca 2016 r. Sąd Rejonowy Lublin-Wschód w Lublinie uznał się niewłaściwym miejscowo i sprawę przekazał do rozpoznania tutejszemu Sądowi.

Wyrokiem z dnia 9 marca 2017 r. Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie uchylił nakaz zapłaty wydany przez Sąd Rejonowy Lublin-Wschód w Lublinie z siedzibą w Świdniku. VIII Wydział Gospodarczy 30 grudnia 2015 r., ws. VIII GNc 4393/15 i powództwo oddalił. W pkt. 2 zasądził od powoda na rzecz pozwanego kwotę 1.517,00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

W stanie faktycznym Sąd Rejonowy ustalił, że w dniu 7 lipca 2011 r. pomiędzy (...) sp. z o.o. w W. – jako finansującym, a (...) sp. z o.o. w W. – jako korzystającym, zawarta została umowa leasingu nr (...), której przedmiotem był pojazd marki (...). Na podstawie umowy leasingu korzystający zobowiązany był do uiszczenia na rzecz finansującego należności wskazanych w umowie. Tytułem zabezpieczenia umowy leasingu M. L., działając w imieniu (...) sp. z o.o., wystawiła w dniu 7 lipca 2011 r. weksel in blanco wraz z deklaracją wekslową. Integralną część umowy leasingu nr (...) stanowiły Ogólne Warunki Umowy Leasingu (dalej OWL). Zgodnie z § 24 OWL, przedmiot leasingu miał zostać ubezpieczony na rzecz finansującego, zgodnie z Zasadami Ubezpieczenia Przedmiotu Leasingu (dalej ZUPL), stanowiącymi załącznik do umowy leasingu, w towarzystwie ubezpieczeniowym wskazanym przez finansującego lub w ramach programu (...) Ubezpieczenia wskazanego w umowie leasingu (...). W § 21 ust. 1 OWL wskazano, iż korzystający przejmuje obowiązki wynikające z ogólnych warunków ubezpieczenia przedmiotu leasingu, załączonych do umowy ubezpieczenia i stanowiących jej integralną część. W zakresie ubezpieczenia OC zastosowanie miały odpowiednie przepisy prawa.

Sąd Rejonowy ustalił, że w świetle pkt I ppkt 4 ZUPL, umowa ubezpieczenia zawierana jest przez korzystającego na jego koszt na rzecz finansującego, najpóźniej w dniu rejestracji pojazdu, po uprzednim podpisaniu przez korzystającego wniosku o zawarcie umowy ubezpieczenia OC/AC/NW/AP. Korzystający zobowiązał się dokonywać – bez oddzielnego wezwania płatności składek ubezpieczeniowych. Przy zawieraniu umowy leasingu, korzystający miał obowiązek uregulować składkę z tytułu ubezpieczenia przed odbiorem przedmiotu leasingu (pkt I ppkt 5 ZUPL). Natomiast koszty ubezpieczenia mogą być doliczone do rat wynagrodzenia należnych z tytułu umowy leasingu, o ile strony tak postanowią (pkt I ppkt 7 ZUPL).

W przypadku zawarcia przez korzystającego indywidualnego ubezpieczenia przedmiotu leasingu, korzystający zobowiązany był do zawarcia umowy zgodnie z zasadami określonymi w § 29 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych, w szczególności zgodnie z datą rejestracji pojazdu. Kopia dowodu zawarcia indywidualnego ubezpieczenia (polisy) powinna być doręczona do siedziby centrali Finansującego w W. listem, poleconym, najpóźniej na 3 dni robocze przez upływem okresu obowiązywania dotychczasowego ubezpieczenia (pkt I ppkt 8). W przypadku niedopełnienia przez korzystającego obowiązku ubezpieczenia przedmiotu leasingu, finansujący ubezpieczy przedmiot leasingu i opłaci składkę ubezpieczeniową. Składka zostanie refakturowana na korzystającego.

Wszelkie szkody wynikające z niedopełnienia przez korzystającego obowiązku ubezpieczenia przedmiotu leasingu obciążają korzystającego (pkt I ppkt 11).

Następnie Sąd Rejonowy ustalił, iż pozwany zawarł z (...) S.A. w W. umowę ubezpieczenia OC, na okres od 22 lipca 2011 r. do 21 lipca 2012 r., potwierdzoną polisą nr (...), która była następnie przedłużana na okresy: od 22 lipca 2012 r. do 21 lipca 2013 r. oraz od 22 lipca 2013 r. do 21 lipca 2014 r. Powód otrzymał od pozwanego kopie polisy, potwierdzającej zawarcie umowy ubezpieczenia OC dla przedmiotu leasingu za okres 2011/2012 oraz za okres 2012/2013 r.

Pismem z dnia 24 lipca 2014 r., zatytułowanym „Ostateczne rozliczenie umowy leasingu nr (...)” powód wezwał pozwanego do zapłaty kwoty 7.615,60 zł w terminie do dnia 31 lipca 2014 r.

Pismem z dnia 22 września 2014 r. powód wskazał, iż zaległości w kwocie 7.615,60 zł wynikają z niedokonania przez pozwanego płatności za fakturę (...), na kwotę 5.653,08 zł, dotyczącą nieopłaconej polisy (...) o nr (...) za okres od 22 lipca 2013 r. do 21 lipca 2014 r., jak również powtarzającym się niedokonywaniem płatności za faktury wystawiane z tyt. czynności dodatkowych oraz za noty odsetkowe. (...) sp. z o.o. wskazał, iż wobec braku zawarcia umowy ubezpieczenia dla przedmiotu leasingu, ubezpieczył przedmiot leasingu w (...) spółce akcyjnej w W., nr polisy (...).

W piśmie z dnia 4 listopada 2014 r., skierowanym do pozwanego, powoda odmówił udostępnienia potwierdzenia przelewu za polisę (...) o nr (...) za okres od 22 lipca 2013 r. do 21 lipca 2014 r., powołując się na brak takiej możliwości.

W związku z brakiem płatności ze strony pozwanego, powód wypełnił weksel na kwotę 7.987,39 zł i wezwał pozwanego do wykupu weksla pismem z dnia 20 marca 2015 r., doręczonym pozwanemu w dniu 23 marca 2015 r. W odpowiedzi, pozwany wskazał, iż przez cały okres trwania umowy leasingu, regulował w terminie wszystkie należności, w tym wszelkie płatności tytułem składek ubezpieczeniowych, kwestionując żądanie przez powoda zapłaty kwoty, na jaką został wypełniony weksel.

Dokonując rozważań prawnych, Sąd Rejonowy doszedł do przekonania, iż zarzuty pozwanego od nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym z weksla, okazały się uzasadnione.

Na wstępie swoich rozważań Sąd Rejonowy wskazał, iż żądanie pozwu opierało się na wekslu własnym niezupełnym pozwanej (in blanco), co implikowało możliwość zastosowania art. 10 Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z 28 kwietnia 1936 r. – Prawo wekslowe (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r., poz. 160), oraz art. 103 prawa wekslowego. Sąd Rejonowy zaznaczył, że w stosunkach wystawcy weksla z pierwotnym remitentem, wystawca weksla może powoływać się na treść porozumienia wekslowego. Jest bowiem oczywiste, że pierwotny remitent, jako strona porozumienia wekslowego, zna jego treść a zatem nie może powoływać się na swoją dobra wolę, co wynika z orzecznictwa Sądu Najwyższego. Sąd Rejonowy uznał więc, iż pozwany jako dłużnik wekslowy mógł powoływać się na to, że weksel został przez niego wydany in blanco, jako gwarancyjny, i że wypełniono ten blankiet niezgodnie z jego wolą, wbrew warunkom umowy i dowód w tym przypadku ciąży na dłużniku.

Jednocześnie dłużnik władny był w tej mierze posługiwać się wszelkimi środkami dowodowymi, nie wyłączając zeznań świadków, w celu wykazania prawdziwości podniesionych przeciw wierzycielowi wekslowemu zarzutów, gdyż art. 2 i 100 pr. wekslowego nie zawierają w tym względzie żadnych ograniczeń. Zaś prawo wekslowe dopuszcza w pewnych przypadkach możliwość zgłaszania zarzutów przeciwko wekslowi, nie wypływających z treści wekslu, mianowicie dłużnik wekslowy może zasłaniać się zarzutami, opartymi na swych osobistych stosunkach z pierwotnym wierzycielem, gdy ten wierzyciel dotychczas jest posiadaczem wekslu i weksel w trzecie ręce nie przeszedł”. Sąd Rejonowy podsumował, iż przedmiotem postępowania winno być zbadanie, czy powód był uprawniony do wypełnienia weksla w taki sposób, w jaki to uczynił. Zgodnie z deklaracją wekslową złożoną przez pozwanego, weksel mógł być wypełniony na sumę wekslową odpowiadającą łącznej sumie zadłużenia z umowy leasingu. Sąd Rejonowy wskazał, iż w niniejszej sprawie powód wskazywał, że zadłużenie z umowy leasingu powstało na skutek braku wpłaty przez pozwaną kosztów zawarcia przez powódkę ubezpieczenia pojazdu będącego przedmiotem leasingu. Brak bowiem tej płatności spowodował, że kolejne raty leasingu zostały zaksięgowane na poczet tej należności, co z kolei spowodowało zaległość w zapłacie rat leasingowych.

Rozstrzygając powyższą kwestię Sąd Rejonowy wskazał, iż podstawą obciążenia pozwanej przez powódkę kosztami ubezpieczenia pojazdu było postanowienie punktu I ppkt. 11 Zasad ubezpieczenia Przedmiotu Leasingu, zgodnie z którym „w przypadku niedopełnienia przez korzystającego obowiązku ubezpieczenia przedmiotu leasingu, finansujący ubezpieczy przedmiot leasingu i opłaci składkę ubezpieczeniową. Składka zostanie refakturowana na korzystającego. Wszelkie szkody wynikające z niedopełnienia przez korzystającego obowiązku ubezpieczenia przedmiotu leasingu obciążają korzystającego”. Sąd Rejonowy stwierdził, iż z postanowienia tego wynika, że powód był uprawniony do refakturowania, a zatem do obciążenia pozwanej faktycznie poniesionych kosztów na ubezpieczenie pojazdu. Natomiast powód nie wykazał, że istotnie dokonał ubezpieczenia pojazdu leasingowanego pozwanego, gdyż nie przedstawił żadnego dowodu, że pojazd ten został rzeczywiście objęty ochroną ubezpieczeniową w ramach umowy generalnej łączącej powoda z (...) S.A. oraz, że powódka poniosła związane z tym koszty. Powód, mimo spoczywającego na nim zgodnie z art. 6 k.c., ciężarowi dowodu nie wykazał, że w istocie pojazd ubezpieczył, a jedynie wskazywała takie gołosłowne twierdzenie zarówno na etapie przedsądowym, jak i w niniejszym postępowaniu. Sąd Rejonowy podkreślił, że okoliczność taka mogła być wykazana przede wszystkim przedstawieniem polisy lub innego równoznacznego dokumentu i ewentualnie innego dodatkowego dokumentu (zgłoszenia przedmiotowego pojazdu do ubezpieczenia w ramach umowy generalnej) świadczącego o tym, że ten konkretny pojazd został objęty ochroną ubezpieczeniową. Żaden taki dowód nie został w niniejszej sprawie przedstawiony.

W związku z powyższym, Sąd Rejonowy uznał, że pozwana nie była zobowiązana do refundacji powódce kosztów ubezpieczenia pojazdu, gdyż powódka nie wykazała, że w istocie pojazd ten ubezpieczyła. Tym samym powódka nie była uprawniona do wypełnienia weksla in blanco, a samo roszczenie o wykup tego weksla Sąd Rejonowy uznał za nieuzasadnione. Wobec powyższego Sąd Rejonowy uznał zarzuty pozwanej za zasadne, i na podstawie art. 496 k.p.c., uchylił nakaz zapłaty i powództwo jako bezzasadne oddalił.

O kosztach procesu orzekł na podstawie art. 98 k.p.c., obciążając nimi powoda jako stronę przegrywającą sprawę.

Apelację od powyższego wyroku wniósł powód zaskarżając go w całości. Przedmiotowemu wyrokowi zarzucił naruszenie:

1. prawa materialnego, tj.

a) art. 471 i nast. k.c. i § 27 ust. 1 O.W.U.L oraz pkt 1.3, 1.8 i 1.11 Zasad Ubezpieczenia Przedmiotu Leasingu w zw. z § 17 ust. 5 O.W.U.L. poprzez przyjęcie, iż brak wykonania przez pozwanego korzystającego przewidzianego w umowie leasingu obowiązku w postaci powiadomienia finansującego o dokonanym wznowieniu ubezpieczenia przez korzystającego przy dokonaniu indywidualnego ubezpieczenia, przyznana zresztą przez pozwaną spółkę, nie stanowi okoliczności skutkującej odpowiedzialnością pozwanej spółki z tytułu nienależytego wykonania umowy leasingu;

b) art. 6 k.c. poprzez bezpodstawne przerzucenie ciężaru dowodu z dłużnika wekslowego na powoda w procesie wszczętym w wyniku zgłoszenia zarzutów od nakazu zapłaty z weksla, co skutkowało postawieniem powodowi zarzutu nieudowodnienia dochodzonego roszczenia i miało istotny wpływ na rozstrzygnięcie niniejszej sprawy;

2. zarzut naruszenia prawa procesowego, tj.:

a) naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. w zw. art. 217 § 1 k.p.c. i art. 227 1 k.p.c. oraz art.

328 § 2 k.p.c. mającego wpływ na treść rozstrzygnięcia polegającego na dokonaniu oceny dowolnej, sprzecznej z wymaganiami prawa procesowego, doświadczeniem życiowym oraz regułami logiki dowodów:

- dowodu z zeznań świadka (...) Sp. z o.o.;

- dowodu z dokumentu: odpisu Zasad Ubezpieczenia Przedmiotu Leasingu (załącznik nr 3 do umowy leasingu) poprzez zakwestionowanie przez sąd potwierdzonych tymi dowodami okoliczności ubezpieczenia przedmiotu leasingu

przez powodową spółkę przez ubezpieczyciela (...) S.A. oraz uiszczenia składki ubezpieczeniowej przez powoda w ramach tegoż ubezpieczenia;

- dowodów z dokumentów: odpisu pisma (...) sp. z o.o. z dnia 31 października 2014 r., odpisu faktury VAT nr (...), poprzez całkowite pominięcie tych dowodów przez sąd orzekający na okoliczność ubezpieczenia przedmiotu leasingu przez powodową spółkę u ubezpieczyciela (...) S.A., gdzie pośrednikiem ubezpieczeniowym był (...) sp. z o.o. oraz uiszczenia składki ubezpieczeniowej przez powoda w ramach tegoż ubezpieczenia;

- dowodu z zeznań A. S. - Kierownika Zespołu (...) sp. z o.o., poprzez całkowite pominięcie tego dowodu przez sąd orzekający, w szczególności na okoliczność prawidłowości rozliczenia przedmiotowej umowy leasingu, w tym uiszczenia składki ubezpieczeniowej przez powoda w ramach ubezpieczenia przedmiotu leasingu przez ubezpieczyciela (...) S.A. i zaliczenia wpłat dokonywanych przez korzystającego z tytułu opłat leasingowych na poczet kosztów zaległej składki ubezpieczenia na podstawie § 17 ust. 5 O.W.U.L.,

b) naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. art. 231 k.p.c. poprzez nieuwzględnienie

ustalonych faktów potwierdzonych ww. dowodami zgłoszonymi przez powoda i nie

zastosowanie w sprawie przepisu w art. 231 k.p.c. pomimo braku jakichkolwiek przeszkód do zastosowania reguły dowodowej wskazanej w tym przepisie;

2) zarzuty faktyczne - polegające na niezgodności ustaleń faktycznych sądu z materiałem dowodowym zebrany w sprawie, w szczególności poprzez:

a) przyjęcie przez sąd orzekający, iż powodowa spółka nie dokonała ubezpieczenia przedmiotu leasingu w zakładzie ubezpieczeń (...) S.A., skutkiem czego sąd uznał, iż nie doszło do jakichkolwiek zaległości w zapłacie rat leasingowych i nie doszło do powstania jakiegokolwiek zadłużenia pozwanego wobec powoda;

b) przyjęcie, że pozwana spółka wykonała umowę leasingu w sposób należyty, w szczególności poprzez zapłatę zaległej składki ubezpieczeniowej zgodnie z postanowieniami umowy leasingu łączącej strony.

4) zarzut nierozpoznania istoty sprawy polegający na przyjęciu przez sąd orzekający, iż powodowa spółka nie wykazała, aby ubezpieczyła przedmiot leasingu, co było skutkiem bezpodstawnego przerwania ciężaru dowodu na powoda w procesie wszczętym w trybie nakazowym z weksła.

W oparciu o powyższe zarzuty skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez utrzymanie w mocy w całości nakazu zapłaty wydanego przez Sąd Rejonowy Lublin-Wschód w Lublinie z/s w Świdniku VIII Wydział Gospodarczy w dniu 30 grudnia 2015 r. w sprawie sygn. akt VIII GNc 4393/15 i tym samym zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kwoty 7.987,39 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 16 grudnia 2015 r. do dnia zapłaty oraz kwoty 1.292,00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu. Ponadto skarżący wniósł o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania przed sądem drugiej instancji, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm prawem przepisanych. Ewentualnie skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi pierwszej instancji.

W odpowiedzi na apelację pozwany wniósł o jej oddalenie jako bezzasadnej i zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego wg. norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja jest niezasadna i jako taka nie zasługiwała na uwzględnienie, bowiem zaskarżony wyrok odpowiada prawu.

Odnosząc się do zarzutów apelacyjnych wskazać należało, iż żaden z nich nie mógł skutkować zmianą czy też uchyleniem zaskarżonego wyroku.

Za bezzasadny należało uznać zarzut obrazy art. 471 k.c. i § 27 ust. 1. OWUL oraz pkt. I.3, I.8 i I.11 zasad ubezpieczenia przedmiotu leasingu w zw. z § 17 ust. 5 OWUL albowiem wbrew twierdzeniom apelującego postanowienie pkt. I. ppkt 8 zasad ubezpieczenia przedmiotu leasingu przewidujące trzydniowy termin na dostarczenie finansującemu kopii polisy ubezpieczeniowej o zawarciu umowy ubezpieczenia, w okolicznościach niniejszej sprawy należało wyklądać w ten sposób, iż obowiązek tam wskazany dotyczył tylko takich sytuacji kiedy korzystający zawarze indywidualną umowę ubezpieczenia przedmiotu leasingu z innym niż dotychczas ubezpieczycielem, tj. innym niż (...) (...) a więc nie na zasadzie kontynuacji.

W ocenie Sądu Okręgowego z punktu widzenia dołączonych do zarzutów od nakazu zapłaty dowodów z dokumentów, w szczególności umowy leasingu, to w okolicznościach tej sprawy pozwanego nie obciążał obowiązek wynikający z postanowienia pkt I. ppkt 8 zasad ubezpieczania przedmiotu leasingu (k. 108), albowiem pozwany nie zawierał indywidualnego ubezpieczenia tj. ubezpieczenia z innym ubezpieczycielem niż ten, który był stroną pierwszej umowy zawartej u autoryzowanego dealera (...) i (...) co więcej pozwany wykazał, że kontynuował ubezpieczenie z dotychczasowym towarzystwem ubezpieczeń (...) (...) S.A. Ponadto, w świetle oczywistych dokumentów potwierdzenia polisy, Sąd Okręgowy nie miał wątpliwości, że ten podmiot ubezpieczał od samego początku leasingowany samochód a dowody ubezpieczenia są dołączone do zarzutów od nakazu zapłaty, konkretnie w kolejnych następujących po sobie okresach (k. 56-58). W rezultacie nie było podstaw umownych (tj. § 27 ust.1. umowy leasingu - OWUL) do wystawienia przez powoda w dniu 27 sierpnia 2013 r. faktury VAT nr (...) z terminem wymagalności 11 września 2013 r. (k. 116).

Jak wynika bowiem z akt sprawy, strona pozwana wbrew twierdzeniom powoda kontynuowała to ubezpieczenie, ponieważ z pewnością została zawarta umowa ubezpieczenia u tego samego ubezpieczyciela tj. (...) S.A, konkretnie oznaczonego też w zasadach ubezpieczania przedmiotu leasingu. Reasumując, pozwany bez wątplenia wykazał, że wykonał obowiązki wynikające z umowy łączącej go z powodem, co oznacza, że nie było podstaw do wypełnienia weksla na sumę stanowiącą należności wedle powoda wynikające z nienależytego wykonania umowy przez pozwanego. W istocie zatem weksel już z tego powodu wypełniono niezgodnie z deklaracją wekslową, ponieważ pozwany wykazał, że umowę wykonał należycie.

Wbrew stanowisku apelującego w niniejszej sprawie nie doszło również do naruszenia art. 6 k.c. Zdaniem Sądu Okręgowego apelujący niewłaściwie zinterpretował poglądy Sądu Najwyższego wyrażone w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 15 lutego 2006 r. IV CK 780/04, iż bez względu na okoliczności zawsze na dłużniku wekslowym spoczywa ciężar dowodu. Powyższe wąskie rozumienie zasady wynikającej z art. 6 k.c. wygenerowało postawiony zarzut. O ile zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego i Sądów Apelacyjnych (tak m. in. Sąd Apelacyjny w Łodzi w wyroku z dnia 29 lipca 2016r. sygn. akt I ACa 126/16, Legalis) w procesie wekslowym dowód przeciwny, a więc nieistnienia wierzytelności, zostaje przerzucony na dłużnika, a to w związku z domniemaniem istnienia wierzytelności, które powstało na skutek wystawienia i wydania weksla, ponieważ z art. 10 prawa wekslowego wynika, że dłużnik wekslowy może powoływać się na to, iż weksel został wypełniony niezgodnie z zawartym porozumieniem. To nie oznacza, że w takim przypadku proces o zapłatę należności wynikającej z weksla wypełnionego w oparciu o porozumienie wekslowe przestaje mieć charakter tzw. "procesu wekslowego". W dalszym bowiem ciągu, to na dłużniku wekslowym ciąży obowiązek udowodnienia, że weksel został wypełniony niezgodnie z zawartym porozumieniem art. 6 k.c.

Niemniej jednak jest wyjątek od powyższej zasady, który ma miejsce w przypadku skutecznego podniesienia zarzutu wypełnienia weksla niezgodnie z deklaracją wekslową, który powoduje, że argumenty dotyczące stosunku podstawowego zaczynają mieć znaczenie. Wtedy też od powoda wymaga się wykazania wierzytelności (art. 6 k.c.), a od strony pozwanej wykazania niezgodności z deklaracją wekslową, co też miało miejsce w niniejszej sprawie. Jeżeli bowiem pozwany przedstawił dowody na okoliczność braku podstaw do wypełnienia weksla w oparciu pkt I. ppkt 8. i 11. zasad ubezpieczenia (k. 59), to na powodzie ciążył obowiązek przedstawienia kontrdowodu, tj. że na pozwanym spoczywał przedmiotowy obowiązek, a wobec jego niespełnienia powód zawarł umowę ubezpieczeniową i poniósł z tego tytułu koszty. Powyższej okoliczności jednak powód nie wykazał i tym samym nie zdołał skutecznie podważyć

zarzutów pozwanego od wydanego nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym. Zgodnie bowiem z art. 6 k.c. w zw. z art. 232 k.p.c. ciężar dowodu spoczywa na osobie, która z danego faktu wywodzi korzystne dla siebie skutki prawne.

W niniejszej sprawie bezsporne było, że razem z weksem in blanco sporządzono deklarację wekslową. Pozwany zaś od początku procesu podnosił zarzut wypełnienia weksla niezgodnie z zawartym porozumieniem i w konsekwencji nieistnienie zobowiązania z uwagi na wykonanie obowiązku ubezpieczenia przedmiotu leasingu u tego samego ubezpieczyciela na zasadzie kontynuacji (§ 24 umowy leasingu), a nie w myśl postanowień wynikających z pkt I. ppkt 8. zasad ubezpieczenia przedmiotu leasingu do umowy leasingu nr (...) (k. 59), które obligowały pozwanego do przedłożenia dowodu zawarcia indywidualnego ubezpieczenia, tj. polisy, doręczonej do siedziby centrali finansującego w W. listem poleconym najpóźniej na 3 dni robocze przed upływem okresu obowiązywania dotychczasowego ubezpieczenia. Jak już zostało wyjaśnione powyższej, tylko bowiem w przypadku indywidualnie wybranego ubezpieczyciela, aktualizował się po stronie korzystającego a więc pozwanego obowiązek wynikający z pkt I. ppkt 8. Natomiast dopiero w przypadku niedopełnienia przez korzystającego ww. obowiązku finansujący był uprawniony ubezpieczyć przedmiot leasingu i opłacić składkę ubezpieczeniową (pkt I. ppkt 11.) i następnie refakturować taką kwotę na korzystającego.

Wbrew twierdzeniom powoda, forsowane przez niego okoliczności nie mogły zostać wykazane za pomocą dowodów z zeznań świadków, albowiem okoliczność zawarcia umowy ubezpieczenia oraz dokonania zapłaty składki ubezpieczeniowej, a tym samym poniesienia kosztów, którymi mógłby obciążyć pozwanego powinny zostać wykazane za pomocą dowodów z dokumentów, m.in. polisy i potwierdzenia przelewu zapłaty składki ubezpieczeniowej. Żadnego z powyższych dowodów powód nie przedstawił, poprzestając tylko na piśmie (...) z 31 października 2014 r., z którego ww. okoliczności nie wynikały oraz fakturze VAT, która jedynie potwierdzała, że powód obciążył pozwaną spółkę należnością za konkretny okres.

W powyższym kontekście zakresu dowodzenia, za niezasadne należało również uznać zarzuty obrazy prawa procesowego, bowiem nie ulega wątpliwości, że pozwana spółka jak zostało wykazane dowodowo, wykonała swoje obowiązki umowne w sposób prawidłowy. Apelacja wskazuje na dowody, które miałyby świadczyć o tym, że strona pozwana nienależycie wykonała umowę poprzez konkretnie zaniechanie płatności ubezpieczenia za okres od 22 lipca 2013 r. do 22 lipca 2014 r. W istocie Sąd Rejonowy nie dokonał analizy ewentualnego nienależytego wykonania zobowiązania przez pozwanego, ograniczając się tylko do stwierdzenia, że powód nie wykazał, iż poniósł koszty ubezpieczenia pojazdu. Nie oznacza to jednak, że pozwany nie wykonał swoich obowiązków umownych a co za tym idzie powód był uprawniony do wypełnienia weksla zgodnie z deklaracją wekslową.

Trzeba podkreślić, że te dowody, o których mowa w apelacji a mianowicie, zeznania świadka A. R., pismo (...) z 31 października 2014 r. a także wystawiona przez powoda faktura VAT a właściwie refakturowanie kosztów związanych z ubezpieczeniem, to w ocenie Sądu Okręgowego są to dowody, które jedynie potwierdzają, że powód obciążył pozwaną spółkę za konkretny okres, natomiast nie potwierdzają, że po pierwsze powód zawarł umowę ubezpieczenia leasingowanego pojazdu, że po drugie obowiązek ten po stronie powoda powstał w związku z zaniechaniem przez stronę pozwaną obowiązków wynikających z umowy leasingu, a konkretnie z zasad ubezpieczenia przedmiotu leasingu a więc umowy, której dotyczy sprawa oraz po trzecie, że powód zapłacił konkretną składkę ubezpieczeniową, gdy w aktach sprawy brak dowodu konkretnego w tym zakresie np. polisy ubezpieczeniowej czyli potwierdzenia, że została zawarta umowa i potwierdzenia płatności składki a przede wszystkim potwierdzenia odpowiedzialności, bo przecież właśnie o to chodzi w ubezpieczeniu. Po czwarte wreszcie nie ma też żadnych dowodów na okoliczność tego, że powód przekazał w jakikolwiek sposób pozwanej spółce informacje w przedmiocie tego zrealizowanego przez siebie ubezpieczenia w tym sensie, żeby na przykład pozwany dysponował polisą albo nie jeździł samochodem bez ubezpieczenia OC. Reasumując z pewnością nie ma dowodu w postaci odpisu polisy ubezpieczeniowej, która potwierdziłaby, że powód zawarł za pozwaną spółkę umowę ubezpieczenia pojazdu za okres od 22 lipca 2012 r. do 21 lipca 2013 r. Natomiast bez wątpienia pozwany przedstawił dowody ubezpieczenia pojazdu za cały okres leasingu, co więcej u tego samego ubezpieczyciela. W takim stanie ewentualne koszty ubezpieczenia, które poniósł finansujący nie mogły obciążać pozwanego.

Zdaniem Sądu Okręgowego, Sąd I instancji dokonał zasadniczo prawidłowej oceny dowodów zgromadzonych w sprawie, mieszcząc się w granicach swobodnej oceny dowodów. Również ustalenia faktyczne dokonane przez Sąd Rejonowy, w oparciu o wskazane dowody są prawidłowe. Należy stwierdzić, że skuteczne postawienie przez pozwanego zarzutu naruszenia artykułu 233 §1 k.p.c., wymaga wykazania, że sąd uchybił zasadom logicznego rozumowania lub doświadczenia życiowego. To bowiem jedynie może być przeciwstawione uprawnieniu sądu do dokonywania swobodnej oceny dowodów. W niniejszej sprawie powód przedstawił w apelacji swój pogląd na zebrany materiał dowodowy i wdał się w polemikę z tezami uzasadnienia zaskarżonego wyroku, jednocześnie podważając ocenę części dowodów. Zarzuty apelacji w tym zakresie nie były skuteczne. Ocena dowodów: faktury VAT nr (...) i pisma z dnia 31 października 2014 r. podmiotu (...) sp. z o.o. została dokonana prawidłowo, co Sąd Okręgowy szczegółowo wyjaśnił wcześniej. Sąd I instancji prawidłowo ocenił dowód z zeznań świadka A. R., jako wiarygodne. Wbrew zarzutom apelacji, Sąd Rejonowy nie pominął tych zeznań. Jak wynika z uzasadnienia zaskarżonego wyroku, to były one podstawą do ustalenia jedynie szczątkowych informacji o realizowaniu umowy leasingu przez pozwanego, w szczególności w zakresie ubezpieczenia. Świadek odniosła się do zasad ubezpieczania przedmiotu leasingu (głównie pkt I. ppkt 8), co do obowiązku poinformowania finansującego o polisie ubezpieczeniowej na 3 dni przed upływem poprzedniej polisy. Te postanowienia zaś podlegały ocenie przez sąd orzekający w kontekście podstaw do zobowiązania pozwanego i ewentualnego wykonania obowiązków przez pozwanego. Stanowisko świadka, czy pozwany obowiązek wykonał i czy miał w ogóle taki obowiązek nie mogła być wiążąca dla sądu orzekającego i nie była. Dalej A. R. potwierdziła, że powód obciążył pozwanego należnością za polisę opłaconą przez powoda. Także ta okoliczność jest oczywista, ponieważ wynika z ww. faktury VAT, jako wystawionej wedle powoda zgodnie z postanowieniami umowy. Jednocześnie właśnie wskazany przez apelującego świadek zeznała, że ubezpieczenie leasingowanego pojazdu było zawierane w programie (...) i musiało być kontynuowane. Jak wynika natomiast z dowodów z dokumentów opisanych wyżej przez Sąd Okręgowy, to z pewnością pozwany umowę ubezpieczenia w (...) S.A. kontynuował, a świadek A. R. zeznała, że zawarcie umowy z innym ubezpieczycielem nie było zgodne z umową. Nawet zatem pracownik powoda wskazywał na taką interpretację umowy przez powoda, jaką przedstawił Sąd Okręgowy i która wydaje się być najbardziej racjonalna a także korzystna dla obu podmiotów tj. pozwanego i tego samego ubezpieczyciela. Jeśli chodzi o zeznania świadka A. S., to Sąd Rejonowy nie przeprowadzał dowodu z zeznań takiego świadka. Powód nie zgłaszał zastrzeżenia odnośnie pominięcia tego dowodu przed sądem pierwszej instancji. Wobec tego nie może obecnie formułować zarzutów odnośnie czynności procesowej, której w odpowiednim czasie nie kwestionował.

Mając na uwadze powyższe rozważania, za chybiony należało uznać zarzut nierozpoznania przez Sąd Rejonowy istoty sprawy. W orzecnictwie przyjmuje się, że nierozpoznanie istoty sprawy występuje, gdy sąd nie orzekł o roszczeniu będącym przedmiotem powództwa lub gdy sąd pierwszej instancji zaniechał zbadania materialnej podstawy żądania pozwu albo całkowicie pominął zarzuty merytoryczne. Wbrew twierdzeniom powoda żadna z powyższych przesłanek nie została zrealizowana. Natomiast próbę konstruowania zarzutu nierozpoznania istoty sprawy w istocie w oparciu o zasady rozkładu ciężaru dowodu (art. 6 k.c.) w niniejszym procesie należało uznać z wyżej przywołanych względów za chybioną.

Z tych wszystkich przyczyn Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację jako bezzasadną.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. obciążając nimi w całości powoda. Stawka kosztów zastępstwa prawnego za drugą instancję w wysokości 900 zł wynika z § 2 pkt 4 w zw. z § 10 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych w brzmieniu obowiązującym od dnia 27 października 2016 r.

SSO Renata Puchalska SSO Anna Gałas SSO Monika Skalska